

Тема: Охороняй і бережи пташину, піклуйсь про неї і допоможи в скрутну хвилину

Так, птахи – це такі створіння, які завжди надихали людину на поезію, художнє мистецтво, високі почуття любові. Сьогодні на святі ви почуєте багато цікавої інформації, красивих віршів і висловів про птахів. Птахи завжди були не тільки об'єктами вивчення в біології, з давніх-давен про них співали пісні, складали легенди, прислів'я.

Так, справді, прислів'я це голос краю, в якому ми живемо, це момент фольклору України. От послухайте самі.

У всякої пташки свої замашки.

Видно птаха по польоту.

Кожна птиця знайде свого Гриця.

Де багато пташок, там нема комашок.

Доспівалась пташка до зими, прийшлося під стріхою зимувати.

Яка пташка, така й пісня.

Всяка пташка своє гніздо знає.

Кожна пташка своє гніздо хвалить.

Свого гнізда не цурайся.

Вліз між ворон, кракай, як і вони.

Ворона вороні ока не виклює.

Ворона хоч мала, а рот великий.

Горобець маленький, а серденько має.

Горобців боятися – проса не сіяти.

До неоціненних коштовностей фольклору будь-якого народу, а відтак і українського, належать прислів'я та приказки. Вони є узагальненою пам'яттю народу та результатом його спостережень над життям і явищами природи. Багато приказок є і про птахів. Давайте їх пригадаємо. Я буду називати першу частину приказки, а ви – її закінчувати.

Конкурс 1

Конкурс знавців прислів'їв та приказок

- * У всякої пташки свої .... (замашки)
- * Де багато пташок, там нема ... (комашок)
- * Ліпше горобець у жмені, як журавель у ... (небі)
- * Хто б дятла знав, якби не його ... (ніс)
- * Журавлі прилетіли — ... (весну принесли)
- * Кулик — не велик, а ... (все-таки птиця)
- * Ластівка день починає, а соловей ... (його кінчає)
- * Де лелека водиться, там ... (щастя родиться)
- * Не вчи орла літати, а солов'я ... (співати)
- * Сова вдень мовчить, а вночі ... (кричить)
- * Гусь свині ... (не товариш)

Наше свято ми проведемо у вигляді гри - цікавинки. Під час якої ми пригадаємо свої знання про птахи, дізнаємося нове про цих красенів.

2-й конкурс

За інформацією відгадайте птаха

Картка 1.

Живуть на деревах. Мають міцний дзьоб, довгий язик і міцний хвіст, завдяки якому можна спертися на кору дерева. Є санітарами лісів. *(Дятли)*

Картка 2.

Належать до хижих. Вони мають велику голову і дуже великі очі з розширеними зіницями. У них гачкоподібний дзьоб, гострі кігті на лапах. Ведуть нічний спосіб життя. Живляться гризунами, невеликими пташками, комахами. *(Сови)*

Картка 3.

Живуть на болотах і берегах водойм. Вони мають довгі ноги, шию та дзьоб. Здобич підстерігають стоячи у воді. Деякі бродять у пошуках їжі. Живляться різними тваринками. Видають різкі звуки. *(Чаплі)*

Картка 4.

Білі як сніг. Належать до водоплавних. Вони великих розмірів, з довгою і красивою шиєю. У цих птахів цінний густий пух, тому вони охороняються законом. Живуть переважно парами. Про їхню вірність складено багато легенд і приказок. *(Лебеді)*

Картка 5

Ці птахи схожі на горобців, але вони обережніші і водночас допитливіші за горобців. Люблять їсти насіння соняшника і ласувати несолоним салом. Ми можемо упізнати

їх серед інших птахів по жовтенькому «фартушку». Дуже галасливі пташки. *(Синиці)*

Картка 6.

Прилітають до нас з Півночі. У них є чорна шапочка і червона грудка. Дзьоб товстий і короткий. Живляться ягодами, насінням, частково комахами. Зустріти в нашій місцевості цих красенів можемо лише взимку. *(Снігурі)*

Твердження, що краса врятує світ, відомо всім, бо людина стала людиною, коли побачила яскраве різнобарв'я рідної природи, коли почула спів жайворонка й тьохкання солов'я, коли відчула тонкі пахощі бузкового цвіту й медові розливи білої акації. Але людина інколи забуває, що вона є лише часточкою природи, із законами й силами якої необхідно рахуватися.

На нашій планеті понад 8600 видів, зокрема в Україні понад 360 видів осілих, перелітних, зимуючих та залітних птахів.

Птахи прикрашають землю. Їх весела, дзвінка пісня, яскраве забарвлення оживляє природу, вселяє в нас бадьорість і радість. Послухайте спів наших птахів (звучить відео презентація «Спів птахів України»)

Ми любимо наших пернатих друзів. Вони дорогі нам як незамінні помічники людини в боротьбі за врожай, вірні союзники в знищенні шкідників сільського й лісового господарства.

Птахи – наші друзі! Птахи! Їх можна побачити й почути скрізь: у парках, скверах, садах, лісах, на полях, біля водойм, у містах і селах або просто на вулицях.

Птахи – це пісня й політ! Це голоси наших лісів, полів, гір і пустель. Їхні пісні звучать на Землі цілий рік. Їхні голоси ми чуємо вдень і вночі.

Птахи – діти повітря, підкорювачі повітряного океану. Вони можуть підніматися вище гір і хмар, перелетіти пустелю, море, океан.

Птахи – діти веселки. Пір'я переливається всіма кольорами веселки. Вони несуть радість людям.

Птахи – частина природи, без них її врода була б неповною.

Птахи – вірні наші помічники, захисники лісів, полів, садів від шкідників і гризунів.

Тому їх потрібно охороняти й берегти. Про них потрібно піклуватися й допомагати їм у важку хвилину.

Конкурс 3. «Пророцтва оракула»

Як відомо, для того, щоб бути пророком, треба бути не тільки хорошим психологом, а й добре розбиратися в прикметах. Сподіваюся, що ви знайомі з народними прикметами, пов'язаними з поведінкою птахів. Тоді займемося пророцтвом .

1. Лелека зів'є гніздо на трубі будинку. (Хазяїна очікує багате життя й щастя)
2. Гуси ховають дзьоби під крило і стоять на одній нозі. (До морозу)
3. Кукурікає курка. (До великого горя)
4. Де водяться голуби. (Той будинок не горить)
5. Низько летять ластівки. (Віщують дощ)
6. На вас зверху пташка нагадила? (Не турбуйтеся – це щаслива прикмета)
7. На порозі співає півень. (До приходу довгоочікуваних гостей)
8. Горобці сидять з розпущеним пір'ям. (На дощ)
9. Якщо кури не ховаються від дощу. (Він ітиме недовго)
10. Ворони каркають. (На негоду)
11. Закувала зозуля (Приморозків уже не буде)
12. Соловейко всю ніч співає (На погожу днину)
13. Горобці зранку купаються в пилюці (По обіді дощитиме)
14. Кури скубуться звечора (Вранці піде дощ)

Конкурс 4 . Доповни порівняння:

1. Написав, як ... курка лапою.
2. Моститься, мов ... квочка на яйцях (курка на сідалі).
3. Видно сокола за польотом, а сову -.... за поглядом.
4. Дружні сороки й орла .....заклюють.
5. Сорока на хвості ....принесла.
6. Сова хоч би літала під небеса, то соколом..... не буде.
7. Горобців боятися - проса .....не сіяти.
8. Краще синиця в жмені, ніж журавель у.... небі.
9. Ніхто не буде знати, тільки сич та сова, та людей ....півсела.
10. Сова вдень мовчить, а вночі .....кричить.

Цікаві факти

Пташеня зозулі за день в неволі поїдає 36 комах, 22 цвіркуни, 9 павуків, 13 ящірок, 13 мурашиних лялечок, 55 борошнистих черв'яків.

Три дятли за день поїдають до 1000 короїдів, шкідників лісу.

Синиця за добу поїдає стільки комах, скільки важить сама.

Одна сім'я шпаків знищує за день 360 голих слизнів, які поїдають коріння, листя, стебла рослин.

Ластівка за рік з'їдає близько 2000 кг комах.

Лебідь живе 25 років, дрізд – 20 років, сокіл – 162 роки.

Найдовший язик у дятла – 14см, найдовший дзьоб серед птахів українських лісів має лелека – 19см.

Пара синиць за сезон оберігає від комах 40 плодових дерев.

Найменший птах у світі – колібрі, а найменша пташка України – корольок.

1 квітня 1906 року була підписана Міжнародна конвенція про охорону птахів, тому цей день – 1 квітня є Міжнародним днем птахів, але ми закликаємо вас пам'ятати про охорону птахів не тільки в цей день, а завжди.

Тому я пропоную послухати пам'ятку про те, як слід чинити, щоб зберегти наших друзів.

ПАМ'ЯТКА.

- До пташок слід ставитись бережливо, адже вони друзі лісів.
- Під час гніздування та висиджування птахами яєць не кричи, не шуми в лісі.
- Якщо знайшов пташине гніздо, зразу ж тихенько відійди від нього.
- Не вбивай пташок, не руйнуй їхніх гнізд, не бери додому пташенят.
- Учися слухати спів птахів, милуватися їх красою, адже птахи – окраса природи.
- Кожен день узимку насипай птахам корм у годівничку, навесні приготуй будиночки для птахів.

А закінчити наше свято я хочу такими словами:

Наш дивний світ такий, як казка,
Он в небі хмаронька пливе.
Тож бережи його, будь ласка!
Все в ньому гарне і живе.
Он квітка полум'ям палає,
І ясне сонечко блищить,
Чарівна пташечка співає...
Все в дивосвіт прийшло, щоб жить.